

A kényszergyógykezelés végrehajtása az Igazságügyi Megfigyelő és Elmeógyógyító Intézetben

Dr. Fekete Szabolcs bv. o. őrnagy

Letartóztatottak és Elítéltek Országos Megfigyelő és Elmeógyógyító Intézete

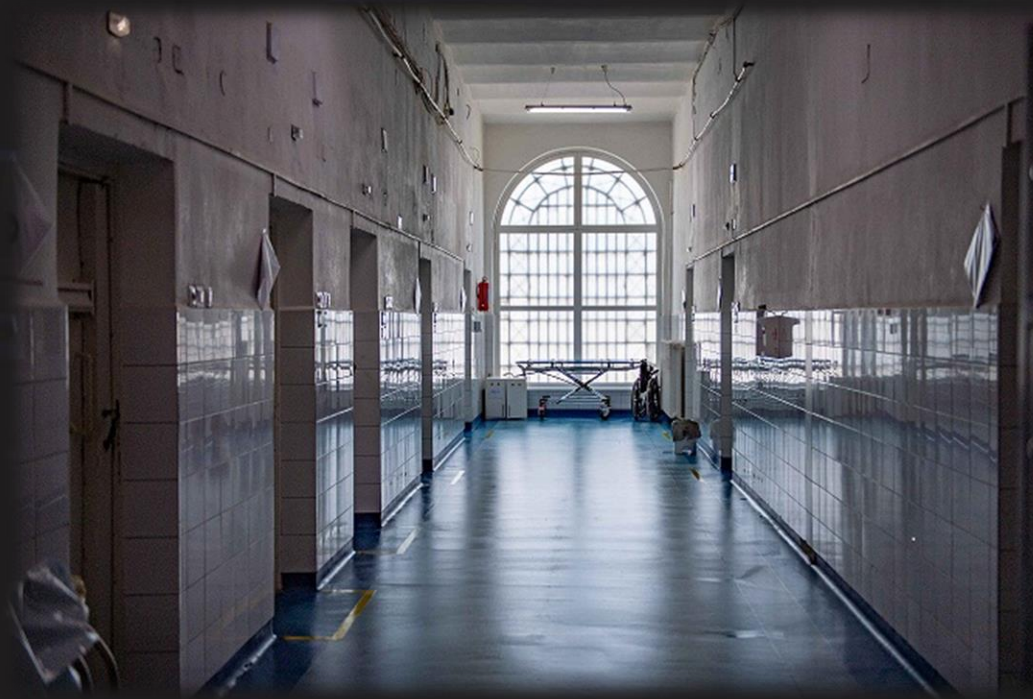
Dr. Moravcsik Ernő Emil egyetemi tanár
1896. november 1.

- kétes elmeállapotú letartóztatottak megfigyelése
- az elmebeteg elítéltek ápolása

Az Igazságügyi Megfigyelő és Elmeógyógyító Intézet

- 13/2014. (XII. 16.) IM rendelet a kényszergyógykezelés és az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtásáról, valamint az Igazságügyi Megfigyelő és Elmeógyógyító Intézet feladatairól
- Budapesti Fegyház és Börtön területén belül 3 épületben
- 311 ágy

A kényszergyógykezelés jogszabályi háttere

- 2012. évi C. törvény - a Büntető Törvénykönyvről
- 78. § (1) Személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetőjének kényszergyógykezelését kell elrendelni, ha elmeműködésének kóros állapota miatt nem büntethető, és tartani kell attól, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni, feltéve, hogy büntethetősége esetén egyévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést kellene kiszabni.

A kényszergyógykezelés jogszabályi háttere

- A büntethetőség alanyi feltétele nem teljesül
 - Büntetés alól felmentés
 - Intézkedés
 - Határozatlan/határozott/határozatlan idejű
-
- (2) A kényszergyógykezelést meg kell szüntetni, ha szükségessége már nem áll fenn.

Orvosi tevékenység

- Diagnosztikai tevékenységek elvégzése
- A szakmai előírásoknak megfelelő, gyógyszeres terápia vezetése
- A rehabilitáció érdekében a pszichoterápia, szocioterápia, munkaterápia koordinálása
- A reintegrációs lehetőségek mérlegelése és szervezése
- A további kezelés szükségességének megítélése
- Az elbocsátás előkészítésének koordinálása

Ápolási tevékenység

- Ápolási feladatok végrehajtása
- A betegek folyamatos biztonsági felügyelete
- Szakápolói pszichiátriai intervenciók (agresszivitás kezelése,
- házirend betartatása, programokon való részvétel biztosítása)

Pszichológusi tevékenység

Pszichodiagnosztika

1. Prizonális pszichiátria területén

Szuicid szándék/ kísérlet miatt beutaltak

Pszichotikus állapot miatt beutaltak

2. Kényszergyógykezelték elmeorvosi véleményezéséhez kapcsolódóan

Pszichológusi tevékenység

Pszichoterápia

Betegek részére: beilleszkedést segítő, művészetterápiás, meseterápiás, szimbólumterápiás, szabadinterakciós, metakognitív, kognitív remediációs, stb. csoportos és egyéni terápiák

Betegek és hozzátartozók részére: pszichoedukációs csoport, család terápiás konzultáció (cselekmény feldolgozásának, a kapcsolat helyreállításának megsegítése, a visszafogadó környezet felmérése)

Pszichopedagógiai tevékenység

- Családi kapcsolatok fenntartása: levelezés, látogató-fogadás, skype
- Egyéni foglalkozások
- Terápiás foglalkoztatás
- Zárt-láncú tv hálózat működtetése
- Szociális támogatás

Pszichopedagógiai tevékenység

- Motivációs csoportfoglalkozások: filmklub, kreatív- és sportfoglalkozás, valamint a kognitív képességfejlesztés. Vallásgyakorlás biztosítása.
- Gyémántszem-kirakó szakkör
- Jobb agyféltekés rajzolás
- Ünnephez kapcsolódó kreatív foglalkozás
- Az EFOP reintegrációs program keretében: foglalkozási rehabilitációs szolgáltatás

A kényszergyógykezelés felülvizsgálata

- befogadása napjától számított harmadik hónap folyamán az IMEI főigazgatója a beteg állapotára vonatkozó részletes kórrajzkivonatot megküldi a kényszergyógykezelés felülvizsgálatának lefolytatása érdekében az illetékes büntetés-végrehajtási bírónak. Ezt az eljárást a kényszergyógykezelés megszűnéséig vagy megszüntetéséig hathavonta meg kell ismételni.

A kényszergyógykezelés megszüntetése

- Ha a beteg önálló életvitelre képtelen és nincs olyan hozzátartozója, aki ellátásáról gondoskodna, illetve arra alkalmas lenne, a főigazgató a kényszergyógykezelés megszüntetésére vonatkozó előterjesztés megtétele előtt megteszi a szükséges intézkedéseket a beteg további gondozása érdekében. Ha az elbocsátásig a megtett intézkedések nem vezetnek eredményre a főigazgató kezdeményezi a beteg soron kívüli ellátását a megfelelő intézményben.
- Szükség esetén a főigazgató intézkedik a betegnek az Országos Mentőszolgálat útján történő szállítása iránt.

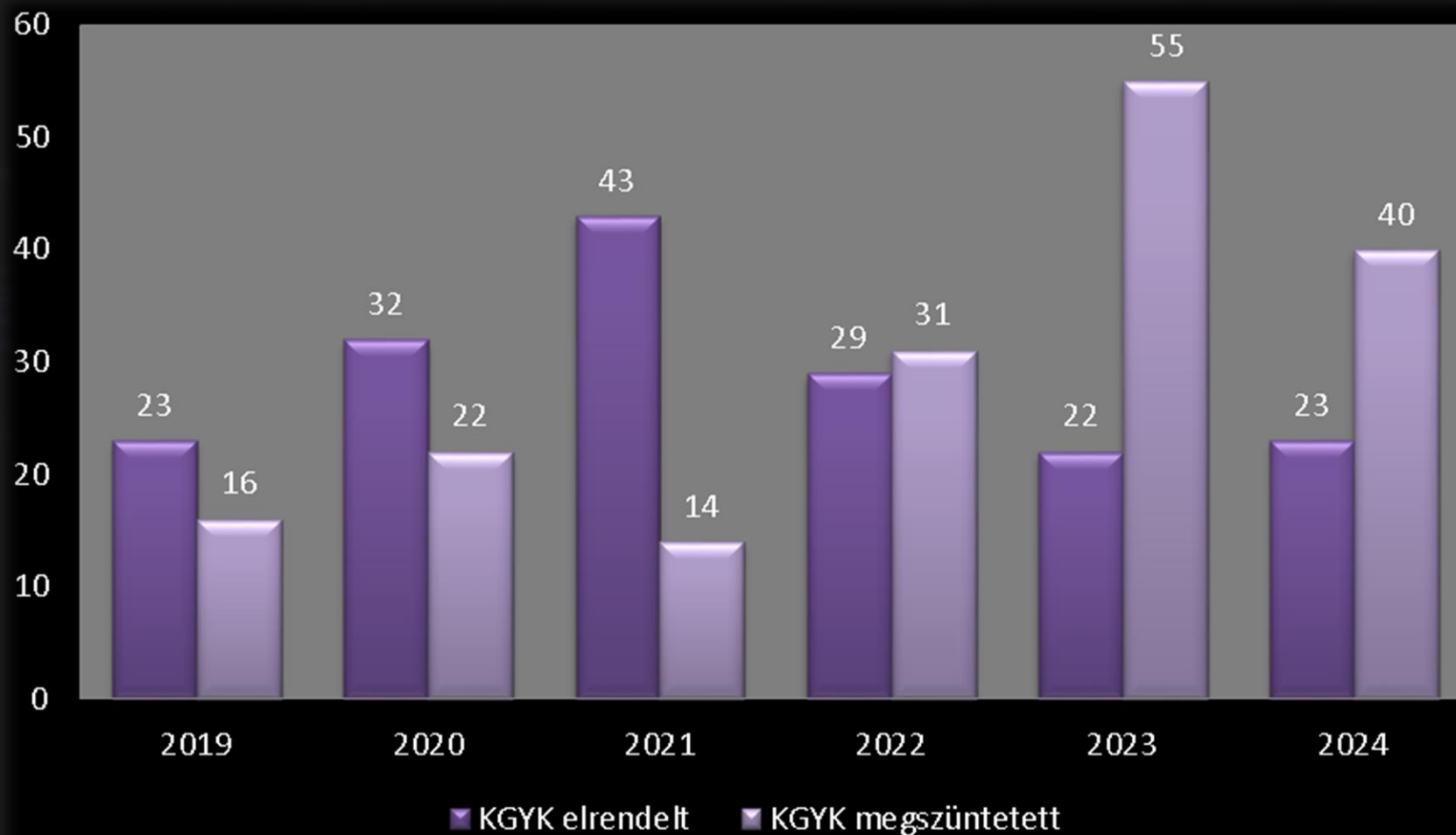
A kényszergyógykezelés megszüntetésének gyakorlati folyamata

- 6 havonta (soros)/ soron kívüli véleményezés bíróság felé (Budapest Környéki Törvényszék, Fővárosi Törvényszék)
- bíróság elmeszakértőt jelöl ki (30 nap)
- tárgyalás (ügyészi fellebbezés -> másodfokú bíróság)
- megszüntetés esetén aznap el kell hagyni az intézetet (OMSz -> OMIII)

Betegszámok alakulása

- Szkizofrénia, szkizoaffektív zavar, mentális retardáció, demencia, affektív kórkép
- Átlagos időtartam ~5 év
- 2014 óta emelkedő betegszámok, a csúcs 2023 márciusában
- Covid miatt csökkenő megszüntetés mellett emelkedő elrendelés szám
- A betegek jelentős része családi háttérrel nem rendelkezik.

Kényszergyógykezelés elrendelésének, megszüntetésének alakulása

Köszönöm a figyelmet!

e-mail: fekete.szabolcs@bv.gov.hu